

## **Herdenking 4 mei 2018, toespraak Andro Bottse**

Stelt u zich eens voor dat niemand tijdens de Tweede Wereldoorlog voor onze vrijheid had gestreden.

Stelt u zich eens voor dat de toenmalige vijanden de oorlog hadden gewonnen.

Het kan zo maar zijn dat u hier vandaag niet had gestaan. Sterker nog, een aantal van u was misschien niet eens geboren.

En omdat u hier vandaag aanwezig bent is het mij, als lid van het bestuur van de gemeente Amsterdam en in het bijzonder als lid van het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Zuidoost een eer u dit jaar op deze 4e mei te mogen toespreken.

---

Dames en heren, jongens en meisjes,

Wij staan hier, mede dankzij het verzet van een groep mensen. Inwoners van Nederland, Suriname, de Nederlandse Antillen, voormalig Nederlands Indië en andere landen. Mensen die zich ingezet hebben voor onze vrijheid. Die gevochten hebben voor de vrijheid van Nederland.

Vrijheid is namelijk niet vanzelfsprekend. Kijk bijvoorbeeld naar Syrië, waar onschuldige mensen slachtoffer zijn van een bloedige oorlog. En in Nederland hing onze vrijheid tijdens de Tweede Wereldoorlog aan een zijden draadje.

Maar een aantal mensen kwam in verzet. Vaak met gevaar voor eigen leven of voor dat van anderen. Maar zij deden het.

---

Maar wat zou u doen? Wat zou u doen, wanneer Nederland wordt aangevallen? Wat zou u doen wanneer er in Nederland onlusten uitbreken of er zelfs een oorlog komt?

----

Dit jaar staat de 4 mei herdenking in Nederland in het teken van Verzet.

Jongens en meisjes. Stel je eens voor dat je in de metro getuige bent van het feit dat een meisje door een groepje jongens wordt aangerand!

Wat zou jij doen?

Kom je in verzet?

Kom je in actie?

Een makkelijke vraag met een heel moeilijk antwoord. Want in verzet komen is ook risico nemen. Risico in sommige gevallen voor je eigen leven of gevaar voor zwaar lichamelijk letsel. Kom je in zo'n geval in verzet?

---

Dames en heren. Stelt u zich eens voor in de Tweede Wereld oorlog.

En u wordt bevolen om uzelf te melden voor transport naar kamp Westerbork om vervolgens naar een concentratiekamp te worden afgevoerd, komt u dan in verzet? Of gaat u mee in de hoop dat daarmee de nazi's uw familie met rust laten. Sommigen van u weten dat dit werkelijkheid was voor Joodse Nederlanders.

---

Komt Ú in verzet, wanneer in Amsterdam om half twaalf 's avonds een echtpaar door een handjevol mannen tot bloedens toe in elkaar wordt geslagen. Dit is waar gebeurd in Amsterdam afgelopen week. En van de daders geen spoor meer te bekennen.

Dames en heren, jongens en meisjes, we hebben allemaal voldoende redenen om in verzet te komen en het toch niet te doen.

Wat zouden wij doen, zoals we hier nu staan, in situaties waarbij onze vrijheid in het geding is? Waarbij wij met gevaar voor eigen leven anderen kunnen of moeten helpen?

Wat zouden wij doen?

In verzet komen kan gevaarlijk zijn.

Niets doen lijkt veiliger. Maar is dat de oplossing.

In verzet komen vraagt moed.

Moed om een stap te zetten.

Moed om het voor de ander op te nemen.

Moed om bij de politie aangifte te doen.

Welke verantwoordelijkheid neemt Ú?

Voor uzelf?

Voor de ander?

---

Dit is een vraagstuk waar velen van ons in het dagelijks leven mee worstelen.

Het kan helpen om er met elkaar over te praten. Om onze twijfels, onzekerheid en vaak ook bezorgdheid en angst te delen.

Zoals we hier nu bij elkaar staan, op deze plek in een veilige omgeving, beantwoorden we de vraag “wat zou jij doen” heel makkelijk met “ja, natuurlijk kom ik in actie bij onrecht of naderend gevaar”.

Maar stel dat we plotsklaps – op een ander moment en in een andere situatie - in een ernstige kwestie terecht komen?

Een terreurdaad, een oorlogssituatie.

Stel dat je in Syrië opgroeit. In een oorlog. Die jarenlang duurt en waar geen eind aan lijkt te komen. Een lijden waarbij velen familie, vrienden, bekenden en anderen verliezen. En dat je vaak niets anders kunt doen dan vluchten. Een vreselijke keuze. Wat heb je dan te kiezen?

Vluchten is dan helaas vaak de enige optie.

---

In ons stadsdeel weten we alles van opvang van vluchtelingen.

Noodopvang, maar vaak ook mensen, die inmiddels gesetteld zijn in ons stadsdeel, in Amsterdam, in ons land.

Die in vrijheid op kunnen groeien.

---

Morgen vieren we deze vrijheid.

Vandaag is een meer verdrietige dag.

Een dag van rouw en verdriet.

Verdriet om onze dierbaren.

Dierbaren die hun leven gaven voor onze vrijheid.

---

Maar vandaag is ook een dag van hoop. Van perspectief.

Martin Luther King had een droom. Hij kwam in verzet. Dit jaar herdenken we zijn 50<sup>ste</sup> sterfdag.

Nelson Mandela kwam in verzet. Daarvoor heeft hij jarenlang gevangen gezeten. Dit jaar vieren we dat hij honderd jaar geleden werd geboren.

Ook memoreer ik Anton de Kom. Hij kwam in verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog en heeft dat met de dood moeten bekopen.

---

Dames en heren, jongens en meisjes,

De mensen die ik net noemde gaven antwoord op de vraag "wat zou jij doen".

Zij toonden moed. Zij kwamen in verzet.

Daar zijn we hen dankbaar voor.

Daarom gedenken wij ook hen met respect.

Ik dank u voor uw aandacht...